

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1975

BRNO 1977

nach den Alpen. In östlicher Richtung nimmt in Osteuropa die Fundzahl ab, er gehört zu sehr seltenen. Aus der Tschechoslowakei waren Leinengewebe aus Rebešovice /ältere Bronzezeit/, Býčů skála /Hallstatt/, Devín /späte Latenezeit/ und Zohor /1. Jahrhundert u. Z./ bekannt. Nun fand man nicht verkohlte Leinfasern in einem neolithischen Objekt in Mohelnice /Nordmährisches Becken/ und auf der neolithischen Siedlung in Hlinsko bei Lipník /Mährische Pforte/ barg man eine grosse Anhäufung verkohlten Samens.

KULTURNÍ JÁMA S KERAMIKOU NÁLEVKOVITÝCH POHÁRŮ V BLATCI

/ okr. Olomouc /

Vít Dohnal, Vlastivědný ústav, Olomouc

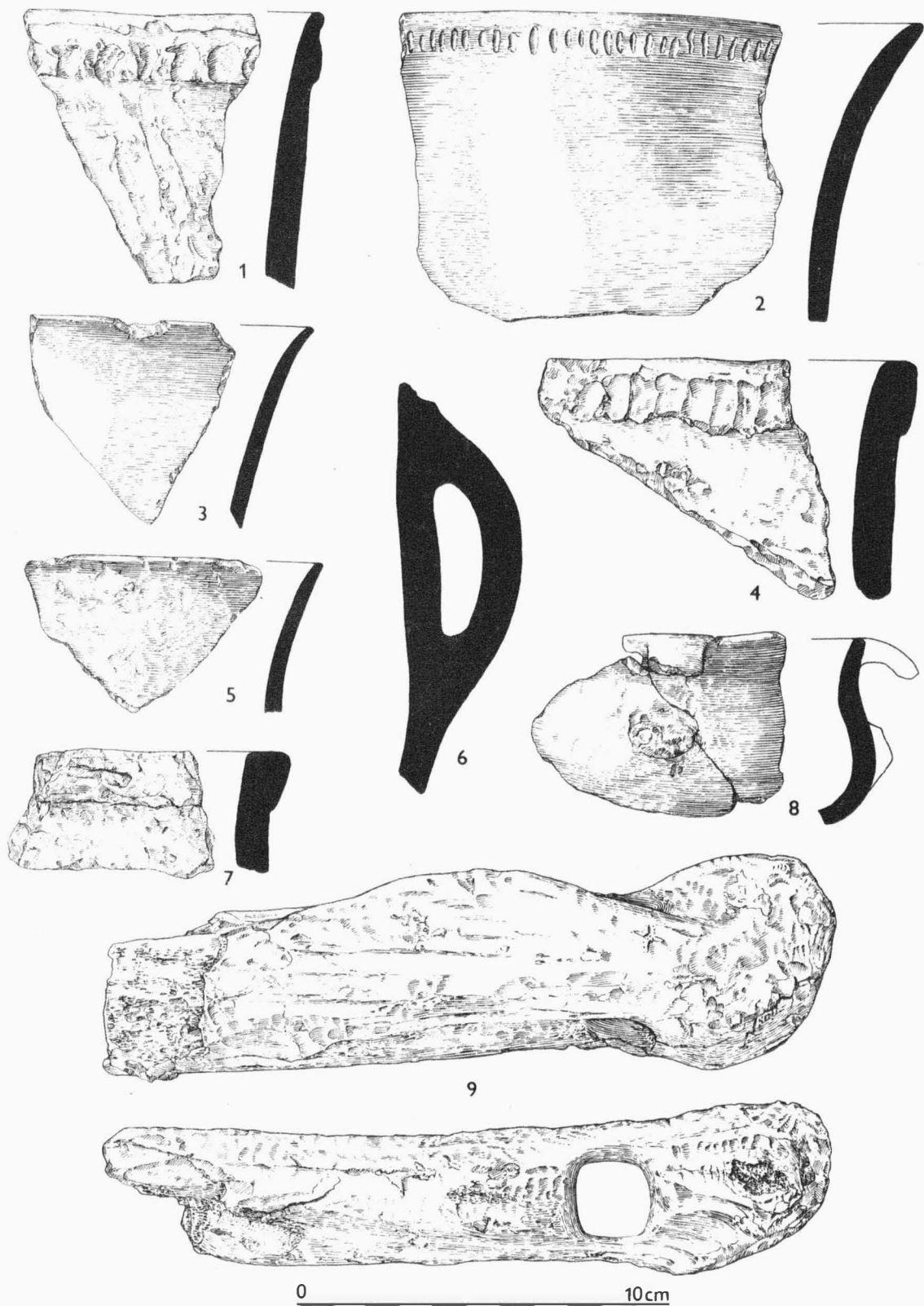
/ Obr. 3 /

V létě 1975 přinesl J. Kuja z Olomouce ukázky střepového materiálu, který získal v hliníku cihelny v Blatci. Při záchranném výzkumu, který jsme provedli společně s prom. hist. R. Janošíkem z ostravského musea jsme zjistili, že jde o část kulturní jámy v západní stěně hliníku, který se nachází severně od křižovatky silnic Tovačov - Olomouc a Blatec - Grygov. Cihelna nyní patří MNV v Blatci a zmíněný hliník je známý bohatými nálezy téměř ze všech pravěkých období /pocházejí odtud také nálezy keramiky pražského typu i středověká keramika/¹ a ve starších zprávách Chylových, Gottwaldových a Dobešových bývá označován buď jako hliník cihelny Jungmannovy, anebo hliník u zájezdního hostince Kocandy. Lokalita leží na svahu mohutné sprašové návěje, která je obrácená k východu a nedaleko od hliníku klesá dosti prudce východním směrem k nivě řeky Moravy. Těžba hlíny ve východní stěně zřejmě už dlouhou dobu nepokračuje, neboť v blízkosti je olomoucká silnice, přesto však byla jáma svou tmavohnědou až černou výplní od okolní žlutky zřetelně odlišitelná. Horní okraj jámy začínal asi 80 cm pod nynějším povrchem, dno jámy sahalo ještě o 100 cm níže. V řezu měla jáma kotlovitý tvar a asi 20 cm nade dnem byla nejširší /průměr 160 cm/. Nálezový materiál byl volně rozptýlený hlavně ve spodní třetině jámy. Kromě značného množství úlomků červeně vypálené mazanice se našlo poměrně hodně střepů, dva přesleny, lastury rybníčních škeblí, úlomky dobře zachovaných zvířecích kostí a zuby, částečně opálená parohová palice /délka 220 mm/ a ojedinělé pazourkové úštěpy. Nejvíce střepů pochází z velkých nezdobených nádob hnědého vyhlazeného povrchu, dále z hrnců drsného povrchu s lištovitými důlkovanými okraji, zastoupeny jsou menší vyhlazené mísy s hrdlem a další blíže neurčitelné nádoby. Pro datování jsou nejdůležitější střepy z velkého nálevkovitého poháru s vysokým kalichovitě prohnutým hrdlem oboustranně vyležteného tmavošedého povrchu, který byl zdobený pod okrajem umístěným pásem hustě vedle sebe kladených svíslých nepravidelných prohlubní zhotovených technikou vpichu. Za povšimnutí stojí také část čerpáčku se zaobleným spodkem a páskovým uchem a okrajové střepy z dalších dvounálevkovitých pohárů /?/.

P o z n á m k a :

1 Nejnověji byla při rozšiřování hliníku zničena řada sídlištních objektů lužické kultury z pozdní doby bronzové : viz V. Dohnal, Pozdněbronzové sídlištní nálezy z Blatce /okr. Olomouc/, tento ročník PV.

Kulturgrube mit Trichterbecherkeramik in Blatec /Bez. Olomouc/. In der Wand der Lehmgrube der Ziegelei in Blatec, die durch reiche Funde aus fast allen prähistorischen Zeitabschnitten bekannt ist /von hier stammen auch Gefässe des Prager Types sowie mittelalterliche Keramik/¹ hat man den Teil einer kesselförmigen Grube mit Trichterbecherkeramik untersucht. Die Grube war mit dunkler Erde ausgefüllt /grösster Durchmesser 160cm, Tiefe 100cm/ in der frei Bruchstückig rot gebrannten Lehmbeurwurfes, Tierknochen und Zähne und Scherben von einer grösseren Gefässanzahl verstreut waren. Für die Datierung sind Scherben von einem grossen Trichterbecher mit hohem kelchförmig durchbogendem Hals mit dunkelgrau geglätteter Oberfläche am wichtigsten, der mit einem Streifen dicht nebeneinander gelegten Eintiefungen verziert war, in der Einstichttechnik durchgeführt. Unter dem Material waren Scherben von groben Töpfen mit einer Grübchenleiste am Rande, der Teil eines Schöpfgefässes mit abgerundetem Unterteil, vereinzelt Scherben von weiteren Trichterbechern, von Schüsseln mit Hals und eine grössere Menge an Scherben von grossen, näher nicht bestimm- baren Gefässen. Man fand auch zwei Spinnwirtel, Feuersteinabspisse und eine teilweise angesengte Geweihkeule /Länge 220mm/.

Obr. 3

Blatce /okr. Olomouc/. Kultura nálevkovitých pohárů. Výběr nálezů z kulturní jámy. - Trichterbecherkultur. Fundauswahl aus der Kulturgrube.

P Ř E H L E D V Ý Z K U M Ů 1 9 7 5

Vydává : Archeologický ústav ČSAV v Brně, sady Osvobození 17/19
Odpovědný redaktor : Akademik Josef Poulík
Redaktoři : Dr. A. Medunová, dr. J. Meduna, dr. J. Říhový
Překlady : Dr. R. Tichý, E. Tichá
Kresby : Doc. dr. B. Klíma, A. Životská
Na titulním listě : nádobka z velatického žárového hrobu ze Šlapanic
Tisk : Geografický ústav ČSAV v Brně
Evidenční číslo : ÚVTEI - 73332
Vydáno jako rukopis - 450 kusů - neprodejně